

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Informatie over proces planMER RES RDH, vrijgave door GS en voortgang RES-regio's

Geachte Statenleden,

Gedeputeerde Staten heeft op 24 september jongstleden het besluit genomen de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD), behorende bij de plan milieueffectrapportage (plan-mer) van de RES Rotterdam Den Haag (hierna: RDH), onder voorwaarden vrij te geven voor terinzagelegging. Met deze voorwaarden willen wij borgen dat de plan-merprocedure procedureel correct en juridisch houdbaar wordt doorlopen. In de NRD zijn namelijk zoeklocaties afgevallen, zonder dat navolgbaar en transparant is waarom dat is gebeurd en hoeveel potentie deze zoeklocaties hebben. Hierdoor kan het zijn dat er locaties nu al zijn afgevallen terwijl de informatie over milieueffecten nog niet in beeld is. Als dat in het vervolgproces niet wordt hersteld is besluitvorming op basis hiervan juridisch kwetsbaar. Vanwege de urgentie, de nodige voortgang in het proces en de samenwerking heeft GS besloten de NRD nu wel vrij te geven, maar wel met de uitdrukkelijke voorwaarde dat de locaties die nu zijn afgevallen zonder dat navolgbaar en transparant is waarom dat is gebeurd, alsnog worden onderzocht in de op de NRD volgend regionale planMER.

Middels deze brief informeren we u over dit besluit en over het proces van de plan-mer voor de RES RDH. De in de NRD opgenomen zoeklocaties voor opwek van windenergie vormen input voor de herziening van het provinciale omgevingsbeleid 2025. Het op te stellen plan-mer zal dienen ter onderbouwing van uw besluitvorming over die herziening. Vrijgave van de NRD voor terinzagelegging is de bevoegdheid van GS, voor aanpassing van het omgevingsbeleid bent u bevoegd gezag.

Daarnaast willen we u graag attenderen op de urgentiebrief die is verstuurd door de bestuurlijke voorzitters van de RES RDH aan de colleges in deze regio, waaronder GS. We zijn blij dat de RES-regio deze urgentie voelt; onze invulling van deze urgentie is verwoord in de Routekaart RES die in april door GS is vastgesteld ([PZH-2024-850280783](#)). Tot slot informeren we u over de stand van zaken in de andere RES-regio's.

RES Rotterdam Den Haag

In RES-regio Rotterdam Den Haag werken 21 gemeenten, 4 waterschappen en de provincie samen aan de energietransitie. In dat kader is een Regionale Energiestrategie 1.0 (RES1.0) opgesteld. In de RES1.0 zijn regionale keuzes vastgelegd voor de opwekking van duurzame energie in zoekgebieden.

Plan-mer RES Rotterdam Den Haag

In 2021 hebben de volksvertegenwoordigers van de deelnemende overheden ingestemd met de Regionale Energiestrategie (RES 1.0) Rotterdam Den Haag (RES RDH). Sinds die tijd is, ook in regionaal verband, verder gewerkt aan uitwerking en uitvoering van de RES. In dit kader hebben de portefeuillehouders in het Bestuursnetwerk Energie (BNE), waaronder gedeputeerde Potjer namens de provincie, in de energieregio Rotterdam Den Haag ingestemd met het starten van een regionale plan-milieueffectrapportage (plan-mer, de procedure). Het doel van de plan-mer is om bij te dragen aan tijdige realisatie van de ambitie uit de RES 1.0, door te helpen in de stap van zoekgebieden naar zoeklocaties.

Vrijgave NRD planMER RES RDH

Een eerste stap in de plan-mer procedure is de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD bevat de onderzoeksagenda en uitgangspunten voor het uit te voeren onderzoek. In de NRD wordt beschreven wat het voorgenomen plan inhoudt, welke milieuthema's en indicatoren in het MER worden onderzocht. Dat wordt de reikwijdte genoemd. Daarnaast geeft de NRD informatie over de manier waarop de effecten van de RES 1.0 onderzocht worden en met welke diepgang (bijvoorbeeld kwalitatief of kwantitatief). Dit wordt het detailniveau genoemd. De NRD is toegevoegd als *bijlage 2 NRD planMER RES RDH*.

Alle colleges in de energieregio Rotterdam Den Haag (waaronder Gedeputeerde Staten) is gevraagd een besluit te nemen over vrijgave van de NRD voor terinzagelegging. Gedeputeerde Staten heeft op 24 september jongstleden het besluit genomen de NRD vrij te geven voor terinzagelegging, onder voorwaarden. Het besluit is genomen met akkoord van DCMR, die de NRD heeft getoetst en advies heeft gegeven in haar rol als adviseur bevoegd gezag in de mer-procedure.

Proces plan-mer

In RES-verband is afgesproken dat eind september alle colleges binnen de regio RDH een besluit hebben genomen over vrijgave van de NRD. Daarna volgt de terinzagelegging van de NRD (onder voorbehoud) van 7 oktober t/m 15 november 2024. Ook wordt advies gevraagd aan de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage over de reikwijdte en het detailniveau voor het op te stellen MER. Op basis van de zienswijzen en adviezen over de NRD wordt de definitieve reikwijdte en detailniveau bepaald, wat vervolgens samen met de wettelijke inhoudseisen zal dienen als toetsingskader voor het plan-mer.

Het milieueffectrapport, oftewel het plan-MER is de volgende stap in de procedure. Het planMER geeft inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen zoeklocaties voor zon en wind binnen RES 1.0. Eind mei 2025 is het regionale planMER van de RES RDH inhoudelijk gereed en kan het de besluitvorming in. Zo vormt het de basis voor toevoeging van windlocaties aan de herziening van het provinciale omgevingsbeleid 2025.

Vaststelling van het ontwerp in GS staat gepland op 15 juli 2025. Vervolgens vindt volgens planning de publicatie van de terinzagelegging plaats op 8 september 2025 en de periode van terinzagelegging loopt van 9 september 2025 t/m 20 oktober 2025. De terinzagelegging van de NRD wordt gecoördineerd vanuit de RES-organisatie en de kennisgeving zal ook worden geplaatst op de website van de provincie. Vaststelling in uw Staten staat uiteindelijk gepland op 26 mei 2026.

Het streven van de RES RDH is om de regionale planMER tegelijk met de ontwerp-herziening 2025 ter inzage te leggen. Dat is ook wenselijk aangezien die 'koppeling' wettelijk verplicht is, anders zullen de onderdelen van de herziening die onderbouwd moeten worden met dit regionale MER mogelijk alsnog uit de herziening moeten worden gehaald en apart ter inzage worden gelegd.

RES RDH en Routekaart RES

De RES RDH ligt niet op koers om de afspraken uit de RES 1.0 te halen. Dit kwam allereerst naar voren in de voortgangsrapportage van de RES RDH die in 2023 is vastgesteld door GS. Vervolgens is er te weinig vooruitgang geconstateerd, hetgeen de RES-voorzitters heeft doen besluiten een urgentiebrief te sturen aan de colleges. In deze brief geven de voorzitters aan dat de regio niet op koers ligt en verzoeken de colleges met klem actie te ondernemen en kennis te nemen van de stand van zaken in de gemeenten (zie bijlage 2 *Collegebrief urgentie in energieregio Rotterdam Den Haag*).

De provincie heeft deze oproep tot urgentie ter harte genomen en haar verantwoordelijkheid genomen. Op 23 april 2024 hebben Gedeputeerde Staten (GS) daartoe de brief over de Routekaart RES vastgesteld (PZH-2024-850280783). Voor de RES Rotterdam Den Haag betekent deze aanpak dat de provincie meewerkt aan de regionale planMER.

Tijdens het proces om te komen tot de NRD bleek het helaas niet haalbaar om voldoende windlocaties te vinden in de zoekgebieden uit de RES 1.0, omdat deze strijden met andere opgaven zoals woningbouw en natuur. Dit betekent een afwijking van de Routekaart. Bestuurlijk is afgesproken om tijdens deze gemeentelijke bestuursperiode volop voor de RES 1.0 doelstellingen te blijven gaan, en parallel daaraan voorbereidingen te treffen om in de volgende bestuursperiode (2026) een RES 2.0 vast te stellen. Dit geeft de ruimte om de energie-opgave binnen de huidige context te herzien, maar voor nu de afgesproken ambitie niet los te laten. Door hier in deze bestuursperiode van de gemeenteraden op voor te bereiden, kunnen de volgende gemeenteraden de RES 2.0 vaststellen en hebben zij de gehele bestuursperiode de tijd om aan de doelstellingen te werken.

Voorwaarden bij besluit tot vrijgave NRD

Naast de constatering van afwijking van de routekaart RES zijn er, in afstemming met de DCMR, nog voorwaarden meegegeven die nog een plek moeten krijgen in de planMER, maar die de vrijgave van de NRD nu niet in de weg staan. Het gaat hierbij om een nadere onderbouwing van afgevalen windlocaties door lokale besluiten, om onduidelijkheid over de gehanteerde definities voor autonome ontwikkelingen.

Zoals aangegeven in het coalitieakkoord gaat de provincie een provinciale projectprocedure starten voor de realisatie van windenergie in Lansingerland. Het is niet wenselijk om dit tegelijkertijd ook te onderzoeken in de regionale planMER. Wanneer de provincie besluit tot het starten van de projectbesluitprocedure inclusief een planMER, dan is er sprake van een autonome ontwikkeling en hoeft deze locatie om die reden niet meer onderzocht te worden in de regionale planMER.

Stand van zaken andere RES-regio's

In de Routekaart RES hebben we ook voor vier andere RES-regio's beschreven wat onze aanpak wordt. De twee andere RES-regio's Goeree Overflakkee en Hoeksche Waard hebben (nagenoeg) hun bod gehaald.

In de RES Drechtsteden zijn inmiddels de volgende afspraken gemaakt. De extra locaties uit de Structuurvisie Wind van de gemeente Dordrecht worden meegenomen in onze Herziening Omgevingsbeleid 2025. Dat geldt ook voor eventuele extra locaties die de andere gemeenten zelf aandragen. Dat houdt in dat de provincie in principe zelf geen extra zoeklocaties voor windenergie in de RES Drechtsteden zal aandragen voor onderzoek in de omgevingseffectrapportage (OER).

In de RES Midden-Holland is het Programma Zon op veld vastgesteld, waarmee de ambities op het gebied van zon op veld uit de RES 1.0 te realiseren. Als het gaat om de windlocaties heeft de regio al eerder aangegeven dat zij de provincie gaan vragen om de reserve zoekgebieden uit RES 1.0 en locaties uit de voorverkenning van de Rijkstrajecten Opwek Elektriciteit Rijksgronden mee te nemen in de omgevingseffectrapportage/planMER voor de Herziening van het provinciale Omgevingsbeleid 2025. De voorverkenning voor de A12 is afgerond, die voor de N11 en de A20 zijn nog niet afgerond. De provincie overlegt de komende maanden met de gemeenten over welke zoeklocaties worden meegenomen in de omgevingseffectrapportage/planMER voor de herziening van het provinciale Omgevingsbeleid 2025.

De RES Holland Rijnland is bezig met een eigen ruimtelijke verkenning naar windzoeklocaties. Er vindt overleg plaats tussen de provincie en de RES-organisatie over hoe deze ruimtelijke verkenning zich verhoudt tot provinciale belangen/provinciaal beleid.

In de RES Alblasserwaard hebben de gemeenten vlak voor het zomerreces aangegeven welke locaties zij realistisch vinden. U wordt hierover geïnformeerd in een aparte brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

NRD planMER RES RDH

Collegebrief urgentie in energieregio Rotterdam Den Haag